

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ
за результатами анкетування здобувачів вищої освіти другого
(магістерського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Прикладна математика»

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено у першому семестрі 2023-2024 навчального року. Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програми. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих. Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Результати опитування за анкетою «Якість освітньої програми»

В опитуванні взяли участь 10 здобувачів вищої освіти, що складає 50% від загальної кількості здобувачів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Прикладна математика». Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1
Оцінювання якості змісту ОПП «Прикладна математика» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	100	0
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	80	20
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	0	100
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	10	90
5	Чи співпадають Ваши очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	90	10

100% опитаних здобувачів освіти зазначили, що вони мають можливість здійснювати вільний вибір дисциплін. 80% опитаних здобувачів освіти зазначили, що вони мають достатній обсяг практичної підготовки. 100% опитаних вважають, що логіка викладання дисциплін не порушена. Крім того, 90% здобувачів вказали, що дублювання дисциплін відсутнє. 90% здобувачів вказали, що їх очікування щодо ОП збіглися з реальним змістом.

Здобувачі вищої освіти в процесі опитування надали свої пропозиції щодо формування індивідуальних траєкторій навчання. Здобувачі освіти запропонували:

- додати до ОП дисципліни, що включали б в себе якесь програмування високого рівня, пов'язане з реальними задачами (проектами) чи їх аналогами;
- вилучити з ОП дисципліни «Англійська мова», «Історія», «Філософія», «Фізкультура», «Рівняння математичної фізики»;
- додати якусь лекцію, яка ознайомила б з викладачами та основним змістом заздалегідь, щоб можна було спиратись на це при виборі дисциплін.

3. Результати опитування за анкетою «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 12 здобувачів вищої освіти, що складає 60% від загальної кількості здобувачів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Прикладна математика». Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками:

- участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми;
- якість оцінювання результатів навчання;
- якість викладання; організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що

- з твердженням «студенти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» повністю погодились 41.7% здобувачів, частково погодились 58.3% і не погодилися 0%;
- з твердженням «я маю можливість впливати на визначення змісту навчальних дисциплін» повністю погодились 0% здобувачів, частково погодились 75% і не погодилися 25%;
- з твердженням «я маю можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою я навчаюсь» 25% здобувачів повністю погоджуються, 75% погоджуються частково;
- 33.3% респондентів зазначили, що мають можливість вільно обирати вибіркові навчальні дисципліни, 66.7% частково з цим згодні.

Такі результати свідчать про те, що студенти загалом мають можливість впливати на забезпечення якості освітньої програми, проте необхідно посилити роботу із студентами з приводу інформування їх щодо можливості впливу на якість освітньої програми та залучення їх до цієї роботи.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що

- 58.3% респондентів повністю погоджуються, що способи і методи оцінювання результатів навчання є справедливими і 41.7% погоджуються з цим частково;
- 75% і 25% опитаних здобувачів повністю і, відповідно, частково погодилися, що отримують детальний відгук (зворотній зв'язок) про свою роботу, 0% з цим не погодилися;
- крім того, 83.3% повністю погоджуються, що отримують його швидко, 16.7% частково з цим згодні і 0% з цим твердженням не згодні;

- 66.7% респондентів повністю погоджуються, що цей відгук допоміг їм прояснити ті речі, які вони не розуміли, 33.3% частково погоджуються з цим твердженням і 0% з ним не згодні;
- і, нарешті, 83.3% опитаних здобувачів цілком згодні з твердженням, що під час навчання загальне ставлення викладачів до них було об'єктивним і неупередженим і 16.7% частково з цим згодні.

Такі результати свідчать про те, що загалом оцінювання результатів навчання є справедливим, ставлення викладачів об'єктивне і неупереджене, проте необхідно посилити роботу із студентами з приводу інформування їх щодо можливості отримувати детальний відгук про свою роботу.

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної добросердечності. В цілому анкетування за даним блоком показало, що

- 58.3% опитаних здобувачів вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними, 41.7% опитаних частково згодні з цим твердженням і 0% з цим не згодні;
- 83.3% опитаних здобувачів вважають, що викладачі за спеціальністю добре організовані та підготовлені до занять, відповідно 16.7% частково з цим згодні;
- 75% студентів згодні з тим, що вони отримують достатньо підтримки і корисних порад щодо їх навчання і 25% студентів згодні з цим частково;
- з твердженням «викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання» цілком згодні 66.7% респондентів і 33.3% респондентів згодні з цим частково;
- 66.7% опитаних здобувачів вважають, що всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття і 33.3% згодні з цим частково.

Аналіз відповідей респондентів щодо можливості отримання консультацій викладача з навчальних питань, свідчить про достатній рівень співпраці та комунікації викладачів зі здобувачами вищої освіти, а саме,

- 91.7% опитаних здобувачів освіти вказали, що мають змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність, 8.3% згодні з цим частково;
- 58.3% опитаних зазначили, що отримують корисні настанови та вичерпні консультації, коли їм необхідно робити вибір щодо навчання, 41.7% опитаних згодні з цим твердженням частково;
- з твердженням, що частка навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою згодні повністю 66.7% опитаних студентів і частково – 33.3%;
- з твердженням, що у випадку будь-яких змін у навчальному процесі чи викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету цілком згодні 83.3% респондентів, 8.3% частково згодні і 8.4% не згодні;
- 83.3% студентів згодні з тим, що мають доступ до важливої інформації і даних щодо їх навчальних курсів та успішності і 16.7% студентів згодні з цим частково;

- 25% респондентів вважають, що навчання належним чином готує їх до сучасної кар'єри за спеціальністю, 66.7% частково погоджуються з цим і 8.3% з цим не згодні.

Аналіз відповідей респондентів щодо навчальних ресурсів та методичного забезпечення показує, що матеріали для самостійної роботи студентів є доступними і курси мають належне методичне забезпечення, а саме,

- 83.3% респондентів повністю згодні, що методичне забезпечення самостійної роботи є достатнім і 16.7% згодні з цим частково;
- 75% опитаних здобувачів вважає, що необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу є доступними, 25% згоден з цим твердженням частково.

Зазначимо також, що серед опитаних 83.3% повністю згодні і 16.7% частково згодні, що ознайомлені з порядком перескладання заліків, іспитів. З твердженням, що вони ознайомлені з порядком оскарження результатів заліків, іспитів повністю згодні 50% здобувачів, частково згодні 41.7% і не згодні 8.3% опитаних. Щодо процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності, то 75% респондентів повністю згодні, що ознайомлені з нею, 25% згодні з цим частково і 0% з цим не згодні. Також, щодо процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті, то 66.7% опитаних повністю згодні, що ознайомлені з нею, 25% згодні з цим частково і 8.3% з цим не згодні. З роботою психологічної служби університету ознайомлені 25% здобувачів, частково ознайомлені 58.3% і не ознайомлені 16.7%.

На запитання «Що Вам подобається в університеті?» були отримані такі відповіді:

- Висококваліфіковані викладачі, підходи до викладання.
- Все, що дозволяє стабільно, спокійно та ефективно навчатися.
- Більш усього — взаємна повага. Та можливість задавати питання і отримати відповідь/пораду.
- Унікальні предмети та матеріали, які викладають на кафедрах. Детальне пояснення викладачів свого матеріалу, а також корисні консультації та поради. Дуже швидка комунікація.
- Людяність з боку викладачів.
- Ясність щодо виконання лабораторних, модульних, залікових робіт; можливість зв'язку з викладачами щодо питань з приводу навчання.
- Можливість вибору різноманітних предметів, сприятливе середовище для знайомств, обміну ідеями та розвитку соціальних навичок.

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли

- Розклад часто визначається за декілька днів до початку навчань та має помилки, часто буває не дуже ефективним, доводиться вирішувати ("рухати") це самім з кожним предметом (та викладачем) окремо.
- Викладання предметів, абсолютно не пов'язаних зі спеціальністю. Брак годин для профільних предметів.
- Невизначеність щодо розкладу занять майже перед початком освітнього процесу, розклад занять іноді є не дуже ефективним за моєю думкою.
- Часто розклад не є зручним, але особисто з викладачами це можна віправити.

Пропозиції здобувачів освіти щодо діяльності університету:

- Було б чудово вести записи лекцій для тих, хто не має змоги відвідати (це більш стосується дістанційного навчання).

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складнику освітньо-професійної програми:

- 1) Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти стосовно:
 - а) процедур оскарження результатів заліків, іспитів;
 - б) процедури перескладання заліків, іспитів
 - с) академічної доброчесності;
 - д) процедури врегулювання конфліктних ситуацій;
 - е) роботи психологічної служби університету.
- 2) Сприяти організації систематичних онлайн-опитувань студентів з проблем забезпечення якості освіти.
- 3) Розглянути можливість посилення практичної підготовки з окремих дисциплін.
- 4) Посилити роботу щодо інформування здобувачів освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.
- 5) Посилити роботу щодо залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу.

Результати опитування за анкетою «Якість викладання» доведені до відома декану факультету, а також до кожного викладача. За результатами анкетування сформовано такі рекомендації:

- на засіданнях кафедр звернути увагу викладачів на обов'язкове повідомлення на початку вивчення навчальної дисципліни системи та критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, загальних «правил гри», їхнього обов'язкового дотримання упродовж вивчення навчальної дисципліни;
- звернути увагу викладачів на неприпустимість зневажливого ставлення до студентів.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації освітньо-професійної програми доведені до відома декана факультету математики, фізики та інформаційних технологій, гаранта освітньої програми «Прикладна математика» для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.